

Komisja przedstawia zaktualizowane podejście do działań w zakresie polityki fiskalnej w odpowiedzi na pandemię koronawirusa

Bruksela, 3 marca 2021 r.

Komisja Europejska przyjęła dzisiaj komunikat przedstawiający ogólne wytyczne dla państw członkowskich dotyczące prowadzenia polityki fiskalnej w nadchodzącym okresie. Określono w nim zasady przewodnie właściwego opracowywania i jakości środków polityki fiskalnej. W komunikacie przedstawiono założenia Komisji dotyczące dezaktywacji lub dalszego stosowania uruchomionej ogólnej klauzuli wyjścia. Komunikat zawiera też ogólne wskazówki odnoszące się do ogólnej polityki fiskalnej w nadchodzącym okresie, w tym wpływu Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) na politykę fiskalną.

Komisja zobowiązała się do zapewnienia skoordynowanej i spójnej reakcji na obecny kryzys. Wymaga to wiarygodnej polityki fiskalnej, która by uwzględniała krótkoterminowe skutki pandemii koronawirusa i wspierała ożywienie gospodarcze, a równocześnie nie zagrażałaby stabilności fiskalnej w perspektywie średnioterminowej. Komunikat ma wspierać realizację tych celów.

Wytyczne dotyczące skoordynowanej polityki fiskalnej

Koordinacja krajowych polityk fiskalnych ma zasadnicze znaczenie dla wspierania ożywienia gospodarczego. W komunikacie stwierdzono, że polityka fiskalna powinna pozostać elastyczna i dostosowywać się do zmieniającej się sytuacji. Ostrzega się w nim przed przedwczesnym wycofaniem wsparcia fiskalnego, które powinno zostać utrzymane w tym i w przyszłym roku. Przewidziano również, że po ograniczeniu zagrożeń dla zdrowia działania w ramach polityki fiskalnej powinny stopniowo przyjmować kształt bardziej ukierunkowanych i perspektywicznych środków, które promują odporne i trwałe ożywienie, oraz że polityka fiskalna powinna uwzględniać wpływ RRF. Ponadto polityka fiskalna powinna uwzględniać skalę ożywienia gospodarczego i względy stabilności fiskalnej.

Wytyczne te ułatwią państwom członkowskim przygotowanie [programów stabilności i konwergencji](#), które to programy powinny zostać przedstawione Komisji w kwietniu 2021 r. Wytyczne zostaną bardziej szczegółowo omówione w wiosennym pakiecie Komisji dotyczącym europejskiego semestru.

Założenia Komisji dotyczące dezaktywacji lub dalszego stosowania uruchomionej ogólnej klauzuli wyjścia

Komisja zaproponowała uruchomienie ogólnej klauzuli wyjścia w marcu 2020 r., w ramach strategii umożliwiającej szybką, zdecydowaną i skoordynowaną reakcję na pandemię koronawirusa. Pozwoliło to państwom członkowskim na wprowadzenie właściwych środków w celu przeciwdziałania kryzysowi, przy jednoczesnym odejściu od wymogów budżetowych, które normalnie obowiązywałyby w kontekście europejskich ram budżetowych.

W komunikacie przedstawiono założenia Komisji dotyczące sposobu, w jaki należy podjąć przyszłą decyzję w sprawie dezaktywacji uruchomionej klauzuli lub jej dalszego stosowania w 2022 r. Zdaniem Komisji decyzja ta powinna być podejmowana na podstawie ogólnej oceny stanu gospodarki opierającej się na kryteriach ilościowych. Poziom aktywności gospodarczej w UE lub w strefie euro w porównaniu z poziomami sprzed kryzysu (koniec 2019 r.) byłby kluczowym kryterium ilościowym przy przeprowadzaniu przez Komisję ogólnej oceny potrzeby dezaktywacji lub dalszego stosowania ogólnej klauzuli wyjścia. W związku z tym obecne wstępne przesłanki wydają się wskazywać na konieczność dalszego stosowania ogólnej klauzuli wyjścia w 2022 r. i jej dezaktywację od 2023 r.

W następstwie dialogu między Radą a Komisją Komisja oceni dezaktywację lub dalsze stosowanie uruchomionej ogólnej klauzuli wyjścia na podstawie prognozy z wiosny 2021 r., która zostanie opublikowana w pierwszej połowie maja.

Po dezaktywacji ogólnej klauzuli wyjścia nadal uwzględniać się będzie sytuację poszczególnych państw członkowskich. Jeżeli dane państwo członkowskie nie powróci do poziomu aktywności gospodarczej sprzed kryzysu, wszystkie mechanizmy elastyczności w ramach paktu stabilności i wzrostu zostaną w pełni wykorzystane, w szczególności przy proponowaniu wytycznych dotyczących

polityki fiskalnej.

Optymalne wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Komunikat zawiera pewne ogólne wskazówki dotyczące polityki fiskalnej państw członkowskich w 2022 r. i w perspektywie średnioterminowej, w tym jej powiązania ze środkami w ramach RRF. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności odegra decydującą rolę, pomagając Europie w przezwyciężaniu społeczno-gospodarczych skutków pandemii i przyczyniając się do zwiększenia odporności gospodarek i społeczeństw UE oraz do zapewnienia transformacji ekologicznej i cyfrowej.

RRF udostępni państwom członkowskim 312,5 mld euro w formie dotacji i do 360 mld euro w formie pożyczek w celu wsparcia wdrażania reform i inwestycji. Zapewni to znaczny impuls fiskalny i pomoże zmniejszyć ryzyko rozbieżności w strefie euro i w UE.

Wdrożenie instrumentu będzie miało również istotne konsekwencje dla krajowych polityk fiskalnych. Wydatki finansowane z dotacji w ramach RRF będą stanowić istotny bodziec dla gospodarki w nadchodzących latach, bez zwiększania krajowych deficytów i zadłużenia. Zmobilizuje to również państwa członkowskie do poprawy swoich polityk fiskalnych w taki sposób, by sprzyjały one wzrostowi gospodarczemu. Inwestycje publiczne finansowane z dotacji w ramach RRF powinny stanowić uzupełnienie istniejących poziomów inwestycji publicznych. RRF przyczyni się do ożywienia gospodarczego i zwiększy potencjalny wzrost tylko wówczas, gdy posłuży do finansowania dodatkowych produktywnych i wysokiej jakości inwestycji, a w szczególności gdy zostaną one połączone z reformami strukturalnymi zgodnymi z zaleceniami dla poszczególnych krajów.

Państwa członkowskie powinny jak najlepiej wykorzystać wyjątkową szansę, jaką daje im RRF, aby wesprzeć ożywienie gospodarcze, pobudzić wyższy wzrost potencjalny i poprawić swoją bazową sytuację fiskalną w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Debata publiczna na temat ram zarządzania gospodarczego

Kryzys wywołany pandemią koronawirusa uwypuklił skalę i znaczenie wielu wyzwań, które Komisja starała się omówić w trakcie debaty publicznej na temat ram zarządzania gospodarczego i znaleźć na nie odpowiedź. Wznowienie konsultacji publicznych dotyczących ram umożliwi Komisji przeanalizowanie tych wyzwań i wyciągnięcie wniosków. W komunikacie potwierdzono, że Komisja zamierza wznówić debatę publiczną na temat ram zarządzania gospodarczego, z chwilą umocnienia się ożywienia gospodarczego.

Wypowiedzi członków kolegium komisarzy:

Valdis **Dombrovskis**, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom, powiedział: „Istnieją powody do optymizmu, jeśli chodzi o gospodarkę UE, lecz póki co pandemia nadal szkodzi źródłom utrzymania obywateli i szerzej pojętej gospodarce. Jest dla nas jasne, że wsparcie fiskalne powinno być kontynuowane tak długo, jak będzie to konieczne, aby złagodzić ten wpływ i promować odporne i trwałe ożywienie. W oparciu o bieżące przesłanki ogólna klauzula wyjścia byłaby nadal stosowana w 2022 r. i dezaktywowana w 2023 r. Państwa członkowskie powinny jak najlepiej wykorzystać Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, ponieważ daje to im wyjątkową okazję do wspierania gospodarek bez obciążania finansów publicznych. Terminowe, tymczasowe i ukierunkowane środki umożliwią sprawny powrót do zrównoważonych budżetów w perspektywie średnioterminowej”.

Paolo **Gentiloni**, komisarz do spraw gospodarki, powiedział: „Naszą decyzją z marca ubiegłego roku o uruchomieniu ogólnej klauzuli wyjścia uznaliśmy powagę pogłębiającego się kryzysu. Był to również wyraz naszej determinacji, by podjąć wszelkie niezbędne kroki w walce z pandemią oraz wspierać miejsca pracy i przedsiębiorstwa. Rok później walka z COVID-19 nie została jeszcze wygrana i musimy zadbać o to, by nie powtórzyć błędów sprzed dekady i nie wycofać wsparcia zbyt wcześnie. Nie ulega wątpliwości, że w 2022 r. wsparcie fiskalne będzie nadal konieczne: lepiej się pomylić i zrobić zbyt wiele niż za mało. Jednocześnie polityka fiskalna powinna być zróżnicowana w zależności od tempa ożywienia gospodarczego w poszczególnych krajach i ich sytuacji fiskalnej. Co istotne, w miarę jak rozpoczyna się przepływ środków finansowych z Next Generation EU, rządy powinny zadbać o to, by za pośrednictwem unijnych dotacji utrzymać i zwiększyć krajowe wydatki na inwestycje”.

Informacje dodatkowe

Pytania i odpowiedzi: [Komisja przedstawia wytyczne dotyczące działań w zakresie polityki fiskalnej w odpowiedzi na pandemię koronawirusa](#)

Komunikat: [Rok od wybuchu pandemii COVID-19: działania z zakresu polityki fiskalnej](#)

Kontakty z mediami:

[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)

[Enda MCNAMARA](#) (+32 2 296 49 76)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Read-out of the weekly meeting of the von der Leyen Commission / press conference by Valdis Dombrovskis, Executive Vice-President of the European Commission, and Paolo Gentiloni, European Commissioner](#)